

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 11. do 20. septembra 2015

Povzetek

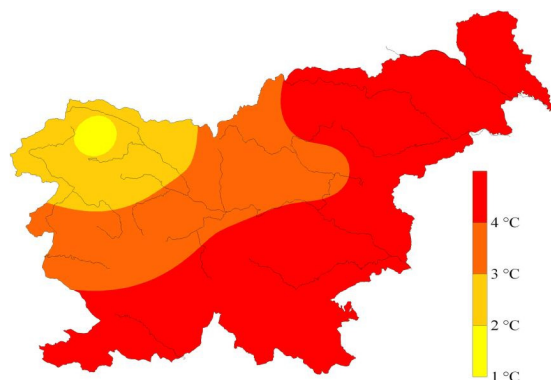
Večji del druge dekade septembra so vremenske razmere v večjem delu države omogočale nemoteno spravilo jesenskih pridelkov. Močno izhlapevanje, ki smo mu bili priča v preteklih tednih, se je ob zmernejših temperaturah zraka nekoliko umirilo, kmetijska tla pa so bila v večjem delu Slovenije suha in primerna za pripravo na jesensko setev ozimnih žit. V polnem teku je tudi trgatvev grozdja in obiranje sadnega drevja.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Za nami je nadpovprečno topla druga septembrska dekada, v kateri smo na vzhodu Slovenije zabeležili tudi eno tropsko noč, na Obali pa kar tri tako tople noči. V najbolj toplih dneh so se najvišje dnevne temperature zraka še približale 30 °C, v Portorožu, Novem mestu in Murski Soboti, so jih tudi presegle. Dekada je bila toplejša od dolgoletnega povprečja, v visokogorskem svetu za stopinjo, odstopanje pa se je povečevalo proti jugu in vzhodu, kjer so bila odstopanja večja od 4 °C. Padavinskih dni je bilo od 1 do 3 na jugu in vzhodu, v osrednji Sloveniji 4, več pa na severozahodu države. Temu sledijo tudi podatki o višini izmerjenih padavin, ki so v obsegu od skoraj nič do več kot 200 mm. Na jugu in vzhodu jih je bilo večinoma do 10 mm, na Goriškem, do 25 mm, z izjemo Bilj in Goriških Brd, kjer je padlo okrog 40 mm dežja. Na Bovškem in Gorenjskem je v večini padlo od 40 do 80 mm dežja, na severozahodu od 150 do več kot 200 mm. Karta odstopanja padavin kaže na zelo malo padavin v večjem delu Slovenije, bilo jih je do 50 % glede na dolgoletno povprečje, več kot običajno je bilo padavin le v severozahodnem delu države, kjer je bil njihov delež tudi večji od 200 %. Predvsem na zahodu države je bilo trajanje sončnega obsevanja krajše kot v prvi septembrski dekadi. V večjem delu je sonce sijalo od 50 do 60 ur, na skrajnem severozahodu okrog 46 ur, na Obali pa okrog 73 ur. Z izjemo severozahoda, kjer so bili sonca deležni za polovico manj kot običajno, so se vrednosti gibale okrog normalnih. V najbolj sončnih dneh je bilo izmerjenih od 9 sončnih ur, v Osrednji Sloveniji, do okrog 11 ur na Goriškem in Obali.

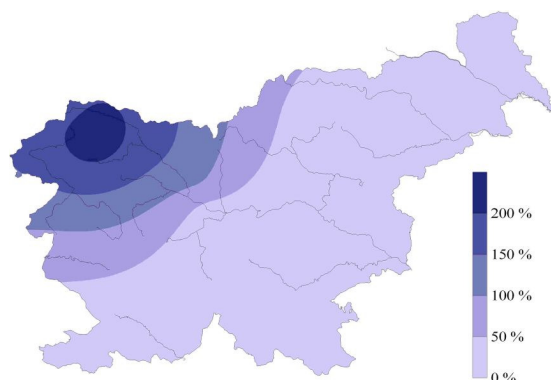
Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T , °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1971–2000 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	20,6	29,6	8,3
Portorož let.	22,0	32,2	9,6
Ljubljana	19,4	29,6	10,1
Novo mesto	19,9	31,9	8,0
Celje	18,5	29,8	6,2
Maribor let.	19,5	29,6	6,4
Murska Sobota	19,5	30,6	8,8
Rateče	14,0	23,4	1,4
Slovenj Gradec	17,9	27,6	5,8

Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1971–2000 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	40,3	7	3
Portorož let.	1,5	9	1
Ljubljana	9,2	6	4
Novo mesto	3,8	6	4
Celje	4,1	7	3
Maribor let.	3,1	7	3
Murska Sobota	4,8	6	4
Rateče	86,6	4	6
Slovenj Gradec	9,2	8	2

Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon dekadne vsote od povprečja 1971–2000 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	63,9	10,7
Portorož let.	72,8	11,2
Ljubljana	57,6	9,0
Novo mesto	54,6	10,6
Celje	60,1	10,6
Maribor let.	52,4	10,2
Murska Sobota	/	/
Rateče	46,4	9,9
Slovenj Gradec	50,5	9,5

* Zaradi izpada podatkov karta deleža dekadne vsote trajanja sončnega obsevanja ni vključena v bilten.

TEMPERATURA TAL

Povprečna dekadna temperatura tal na globinah 5 in 10 cm je bila na Primorskem med 22 in 23 °C, v osrednji Sloveniji, mariborskem in celjskem območju pa okoli 20 °C. Tla so bila toplejša od dolgoletnega povprečja večinoma od 2,5 do 3,5 °C. Najvišja temperatura tal se je v globini 5 cm le na Goriškem še približala 30 °C, drugod so bile med 24 in 28 °C. Tla so se le na mariborskem območju v posameznih dneh ohladila pod 14 °C.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

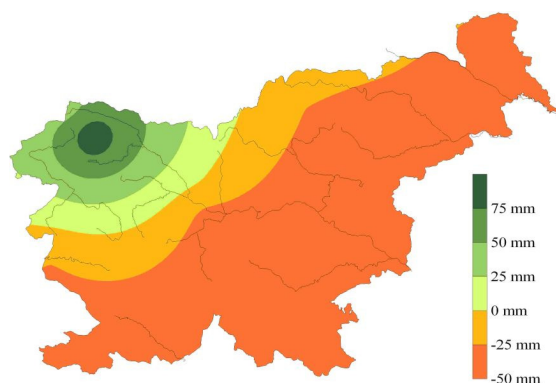
Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	22,5	2,9	15,5	29,4	22,4	2,6	17,0	26,8
Portorož let.	22,6	3,1	14,7	28,2	22,9	2,8	16,8	26,2
Ljubljana	19,8	2,5	14,8	26,4	19,7	2,2	15,9	22,5
Novo mesto	/	/	/	/	/	/	/	/
Celje	19,7	3,3	14,5	24,0	19,6	2,8	15,7	22,2
Maribor let.	20,2	3,4	13,5	25,8	20,0	2,9	15,3	23,0
Murska Sobota	/	/	/	/	/	/	/	/
Slovenj Gradec	/	/	/	/	/	/	/	/

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

Dekadna vodna bilanca je bila pozitivna le na severozahodu Slovenije, kjer so bile tudi najobilnejše padavine. V splošnem je bil vodni primanjkljaj na jugu in vzhodu države od 20 do 30 mm, na Koroškem in v Osrednji Sloveniji okrog 15 mm, na Obali okrog 40 mm. Na Goriškem izstopajo Bilje ter Goriška Brda, kjer je bila vodna bilanca rahlo nad nič, saj je tam padlo okrog 40 mm dežja, drugod pa je bila vodna bilanca tudi negativna. Karta odstopanj vodne bilance kaže podobno sliko, pozitivni odkloni so bili zaznani le na severozahodu. V dekadni je izhlapelo od 20 do 30 mm vode iz tal, na Obali do 40 mm.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1971–2000 (na sliki)

Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	9,5	30,8	0
Portorož let.	-38,3	39,8	1
Ljubljana	-15,1	24,3	0
Novo mesto	-21,6	25,4	0
Celje	-22,3	26,4	0
Maribor let.	-27,7	30,8	0
Murska Sobota	-27,1	31,2	0
Rateče	65,5	21,1	0
Slovenj Gradec	-12,3	21,5	0

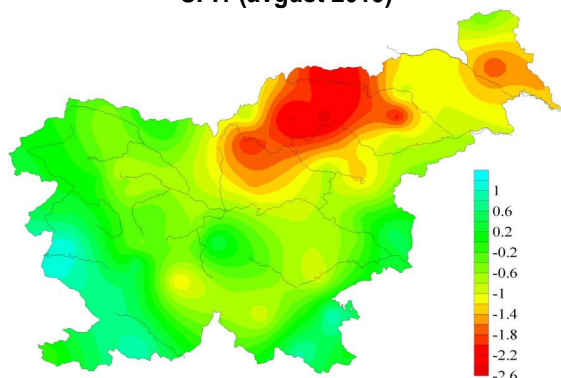
STANJE RASTLIN

Visoke temperature zraka poleti in v zgodnji jeseni so pospešile zorenje buč v severovzhodni Sloveniji. S polj so pridelak pospravili do dva tedna prej kot običajno, ob ugodnih vremenskih razmerah in suhih tleh za razliko od predhodnega leta 2014, ko je veliko pridelka na njivah zgnilo zaradi presežne namočenosti tal. V drugi dekadi septembra je potekalo tudi spravilo koruze za zrnje. Na prostih njivskih površinah se je začela priprava tal za jesensko setev, ki se bo, s setvijo ozimnega ječmena, predvidoma začela ob koncu septembra. Vremenske razmere so bile odlične tudi za dozorevanje grozdja, ki je ob prijetno toplih dnevih še zviševalo vsebnost sladkorjev v grozdnem soku. Ob koncu dekade se je pričela trgatve v posavskem in podravske vinorodnem območju. Tudi oljkarji se že pripravljajo na spravilo letošnjega pridelka in spremljajo značilne pokazatelje zrelosti oljk. Vegetacijska sezona gre h kraju, založenost tal z vodo pa je v osrednji, zahodni in severozahodni Sloveniji trenutno v optimalnih mejah, na Obali in na severovzhodu države pa je padla pod mejo lahko dostopne vode v tleh. Pridelki so dozoreli in optimalna založenost tal z vodo zanje ni več odločilna, razen za strniščne posevke na severovzhodu in jesenske zelenjadnice na Obalnem območju.

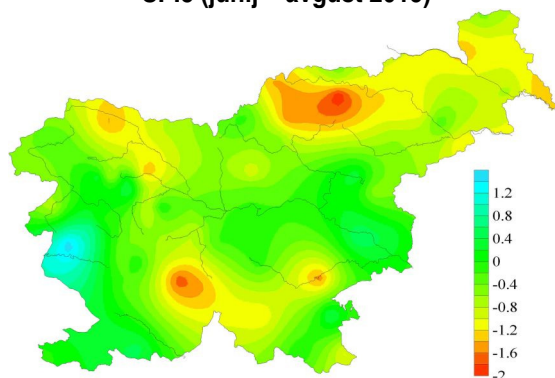
IZGLEDI ZA SUŠO

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI1 (avgust 2015)

SPI3 (junij – avgust 2015)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 23. 9. 2015

SLOVENIJA	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihite					
Pojavi	dež	dež	dež	dež	
Tmax [°C]	19	15	15	15	16
Tmin [°C]	11	11	12	13	10
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	7 .. 18	18 .. 36	7 .. 18	7 .. 18	7 .. 18

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/>
pod povezavami *Vreme podrobneje /Modelska napoved/Verjetnostna napoved - 10 dni*